

Actualiseren Waarderingen Beschermd Stadsgezicht stadsdeel Centrum

De waarderingskaart Beschermd Stadsgezicht bestaat sinds 2000, is geactualiseerd en is geïntegreerd in de verbeelding behorend bij het bestemmingsplan. Het is dus geen aparte kaart meer. De sinds 2000 aangewezen rijks- en gemeentelijke monumenten hebben een orde 1 waardering gekregen, vaak in het kader van een project (zoals het Gemeentelijk Monumenten Project, de inventarisatie Joods Cultureel Erfgoed).

Tot voor kort hadden panden uit de periode van na 1940 geen aparte aanduiding op de waarderingskaart. Dat is met ingang van het bestemmingsplan voor de Zuidelijke binnenstad veranderd.

In navolging van het Rijk en de gemeente Amsterdam, waar onderzoek naar de wederopbouwperiode al jarenlang gaande is, is stadsdeel Centrum bezig de panden uit de wederopbouwperiode in de binnenstad te inventariseren en van een ordewaardering 2 of 3 te voorzien. Dit past ook in de wens van de deelraad om de bestaande waarderingskaart te actualiseren, verwoord in de raadsnotitie "*Naar een nieuwe Waarderingskaart Beschermd Stadsgezicht*" van 2009.

De wederopbouwperiode heeft zijn sporen achtergelaten en maakt nadrukkelijk deel uit van het historisch verhaal van de binnenstad en van de kenmerkende gelaagdheid van de stad. Voorts staat de waardering van het wederopbouwvergoed van de binnenstad niet op zich. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Bureau Monumenten & Archeologie hadden al eerder respectievelijk een landelijke top 100 en Amsterdamse top 100 van wederopbouwarchitectuur opgesteld.

De waardering van de panden berust op dezelfde criteria, die ook bij de aanwijzing van gemeentelijke monumenten worden gebruikt: stedenbouw, architectuur, cultuurhistorie, zeldzaamheid en/of gaafheid. In de praktijk wordt een visuele opname ter plaatse door een team van experts (architectuurhistorici van Bureau Monumenten & Archeologie en architectuurhistoricus en stedenbouwkundigen van stadsdeel Centrum) gedaan aangevuld met historisch onderzoek in het gemeentelijk pandenarchief. Bij de opname en het archiefonderzoek worden de criteria per pand in ogenschouw genomen. Een pand dat bijvoorbeeld qua architectuur, bouwtechniek, situering zelden voorkomt en nog grotendeels gaaf is, krijgt een hogere waardering dan een pand dat door de tijd heen ingrijpend is verbouwd en een meer doorsnee uiterlijk heeft. De lat bij de beoordeling heeft redelijk hoog gelegen. Er zijn minder panden met een orde 2 waardering dan een orde 3.

Met de waardering van de panden uit de wederopbouwperiode verandert uiteraard ook de categorie "Nieuwbouw na 1940". Deze betreft voortaan "Nieuwbouw na 1970".

Overzicht gewaardeerde panden periode 1940-70 bestemmingsplan 1012
(Naar adres, architect, bouwjaar, orde)

1. Beursstraat 33-35/Warmoesstraat 98/Paternostersteeg (onderdeel van het politiebureau), A. Staal, 1970, orde 3.
2. Damrak 66, (voorheen American Express), Dunnebier, 1961, orde 2.
3. Pieter Jacobszstraat 12-14 en St. Pieterssteeg 11-23 (drukkerij), orde 3.
4. Kalverstraat 48 (NZ Voorburgwal, voorheen Witteveen mode), Van Gestel en B. Visser, 1970, orde 3.
5. Kalverstraat 110, P. Polet, 1970, orde 3.
6. Kloveniersburgwal 72/ Slijkstraat 4, 1 complex, twee gevels (1 beton en 1 in baksteen) en blinde muur in Slijkstraat, dienst Publieke Werken, 1960, orde 3. Samenvoeging en doorbraak naar OZ Achterburgwal, orde 2.
7. Singel 425 (Universiteitsbibliotheek), bouwjaar 1967, dienst Publieke Werken (J. Leupen), orde 2. Bouwdeel van de UB aan de Handboogstraat (geen huisnummer) is orde 3.
8. Spuistraat 110-116, A.J. Westerman, 1951, orde 2.
9. Voetboogstraat 5A-K (voormalig magazijn van de HEMA) (zie boven ?), Joh. Van Herwerden, 1954, orde 3.
10. Voetboogstraat 11, architect onbekend, 1954, orde 3.
11. Warmoesstraat 167/ hoek St Jansstraat (hotel Krasnapolsky en parkeergarage), orde 3.